

נקודה למחשבה

חודש תמוז

Nekuda52
@gmail.com

אם עד
היום שכחת,
התלבטת, היססת, לא
ידעת, לא יכולת, רצית -
הגיע הזמן שתצטרף
למייל...

לקבלת
העלון במייל,
תגובות, הארות והערות -
0527-696-749 או
Nekuda52@gmail.com
לתרומות - חשבון 446007, סניף
533, בנק הפועלים.
לציין לעלון.

להצלחת
יעקב ודפנה מנשר הי"ו -
בכריאות, בפרנסה טובה,
שלום בית, וכל טוב

גליון מס' 81

להיות פרסומת

נפתח בשאלה, ואט אט נגיע למטעמים...
בשחרית של שבת, בפסוקי דזימרא ישנה תוספת מיוחדת, הנקראת
'נשמת כל חי', שבח מיוחד לבורא עולם...
והנה, נמצאת שם סתירה ענקית -
בתחילה אנו אומרים "ואילו פינו מלא שירה כים ולשונו רינה כהמון
גליו ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע ועינינו מאירות כשמש וכירח
וידנו פרושות כנשרי שמים ורגליו קלות כאיילות, **אין אנחנו
מספיקין להודות לך...** על אחת מאלף אלפי אלים ורוב ריבי
רבבות פעמים הטובות ניסים ונפלאות שעשית עמנו ועם אבותינו",
דהיינו, אנו מצהירים שגם אם היו לנו את הכישורים הטובים ביותר
בתבל, ואת הכלים והאיברים הטובים בעולם, והיינו משבחים בכל
כוחנו, עדיין לא היינו מגיעים לרמת ההודאה הראויה לבורא עולם
אפילו על טובה אחת מרבבות הטובות שהוא חולל לנו...
והנה, הפלא הגדול הוא, שמיד אחרי זה אנו פותחים בהודאה כנאמר
"על כן אברים שפילגת בנו ורוח ונשמה שנפחת באפנו... **הן הם יודו
ויברכו וישבחו ויפארו את שמך מלכנו תמיד...**" - ומה ההסבר
לכך? אם אין ביכולתנו להודות כדבעי, אז למה להודות בכלל?

נקדים במשל...

ביום מן הימים השרים ניגשו אל המלך, והעלילו על המשנה למלך
היהודי, באומרם שהוא לא נאמן ואינו אוהב את המלך. המלך שאהב
אותו, רצה לנסותו ולהוכיח להם את מידת נאמנותו, ולכן הודיע לו
שבעוד חודש הוא מגיע אליו לארוחת ערב. בבוא הערב, הגיע המלך
לארוחה שערך היהודי ברוב פאר והדר. והנה, בעת הסעודה המלך
שם לבו לכך שהיהודי מעורער ואינו שש בבוא המלך. היועצים,
מוציאי הדיבה, הציעו למלך "כבוד המלך, בקש שוב לסעוד אצל
היהודי, אלא **שהפעם המלך יממן את הסעודה**, וכעת המלך יראה
שהיהודי שמח". המלך הסכים ושלח לו מאוצר המלך עשר אלף ש"ח.
והנה, ביום הארוחה השניה, המלך נדהם לראות צהלה נסוכה על
פני היהודי, כדבר היועצים. המלך לא היסס, ומיד חקר את היהודי
"לשמחה מה זו עושה?", והיהודי הסביר את מעשיו בקור רוח,
"בארוחה הראשונה, שערכת לי למלך מכספי, חששתי שמא רמת
ההשקעה לא תספק את כבוד המלכות, אך כעת שערכת לי את
הסעודה מהמימון שהקצה המלך, הבנתי שנפשו של המלך חשקה
בסעודה בעלות כזו, ולא יותר, ולכן הייתי רגוע ושלי".
כך בהודאה ליוצר הכל, כיון שבורא עולם הוא שמקצה לנו, את הגוף
ואת מתכונת האיברים, ממילא כל הודאה שתבוא תתקבל בברכה,
ודאי שהוא יהיה שבע רצון מההודאה שתבוא...

כי כאשר אדם צריך להודות למאן דהו, אף אם הוא לא יכול להודות
בקנה מידה הראויה - **הוא חייב להודות, ואין לו לחפש תירוצים
ולהתחמק...** גם אם הבוס שלך נימנה מאנשי העשירון העליון,
ואתה נחשב מהאלפיון התחתון, אין לך 'פטור' מלהודות לו... אם לא
בבונבונרייה יוקרתית, לפחות תן לו פרח או מכתב תודה...

כי ישנם כללים בהודאה - אחד מהם הוא **שצריך להודות בעצמך
ולא על ידי שליח...** כמו שרואים בחזרת הש"צ, שהחזן פוטר את כל
הקהל בכל תפילת העמידה, חוץ מהברכה של ההודאה, ולכן הקהל
אומרים בעצמם 'מודים דרבנן'... כי כשאתה מודה - תודה בעצמך!!!

כלל נוסף הוא, **שיש להודות בפה מלא, בפירוט ולא בקיצור...**
ולכן 'על הניסים' שמוסיפים בחנוכה ופורים, מוסיפים רק בברכת
המזון ולא במעין שלוש, שהיא קיצור ברכת המזון - משום שהודאה
אומרים במלואה, ולא בקיצור, ולא 'מעין'...

כלל נוסף הוא, **שההודאה צריכה לבוא בדרך של כבוד ולא בזיון...**
כמו שראינו בהבל... שהרי מדוע קוראים לו הבל? משום שבעינינו
העולם כולו היה הבל הבלים, ולכן כשהוא בא להביא קרבן, הוא
הקריב מבכורות צאנו ומחלביהן. לעומת זאת, קין מלשון 'קנין',
"קניתי איש את ה'" (בראשית ד,א), לכן כשהוא הקריב, הוא הביא את
הירקות שהיו במצב ריקבון מתקדם. הוא תהה לעצמו 'מה הצורך
להקריב עגבנייה מובחרת ואדומה? מה העניין בבננה צהובה? הרי
בין כה הכל נשרף על גבי המזבח. אביא עגבנייה ורודה, מלפפון ירוק
בהיר עם פריצת דיסק, בננה חומה וכדו'...
הפסוק אומר "כָּל הַלֵּב לֵה" (ויקרא ג,טו) - אחרי שאדם מזמין שולחן חדש
לבית, בד בבד הוא מתכנן להעביר את השולחן הישן, שולחן בן
ארבעים שנה, שרוקד בלי שישירו לו, שולחן שממלאים בו רק חצי
כוס שלא יישפך, שולחן שאוכלים עליו עם יד אחת - ביד אחת
אוכלים וביד האחרת תופסים את השולחן שלא יתנדנד. ואז הוא
נהיה אוהב תורה ולומדיה, ומתכנן לתת את זה לשיבה או לבית
הכנסת...

אומר הקב"ה - מה אני צריך את הזבל או ה'ברארה' שלך, מה אתה
שולח לי שולחן רוקד, או מקרר שמרטיב בלילה או את המאוורר שלך
שבמצב חלודה מתקדם... עד שאתה עושה משהו לכבדי, תעשה את
זה מהחלב שלך, מהשופרא דשופרא שלך... גם קין חשב למה
להקריב פרה הולנדית, מבלי להנות מהחלב או הבשר שלה...
מה אתה מביא לשיבה או לכולל את הסלטים שנשאר לך משבת,
מוצרים שפג להם התוקף, או קרקרים שעוד מעט יש להם יום-
הולדת, ובסוף אתה מתרברב שאתה 'תומך תורה'...
אבל האהבה והערכה ניכרת ברמת המתנה...

הרכב ה'תקוע'

כך בתפילה, עד שאתה מודה ומתפלל עם האיברים הפשוטים שלך-
לפחות תעשה זאת מכל הלב, ומיינימום תכוון במילים...

זה קרה בחורף ה'תשע"ט, יום חמישי סוער גם במזג האוויר וגם במצב הבטחוני בעזה, הערבים מאיימים בפרעות מחוץ ומבפנים. שני אחים מדרום הארץ, הם ומשפחותיהם נסעו לחתונה של קרובים בבני ברק. הם יצאו בשני רכבים. בסיום החתונה, אחרי לחיצות ידיים ואיחולי מזל טוב, עלו בני המשפחה האחת לרכב המסחרי, האב, האם, שמונת ילדיהם והורי האם, ולרכב השני עלו האח השני ומשפחתו. לאחר כעשר דקות נסיעה, אמרה האשה לבעלה [הלא הוא האח שברכב הראשון]: "רק עכשיו נזכרתי, שאכלתי לחם באולם ושכחתי לברך ברכת המזון. אפילו שלפי ההלכה אני יכולה לברך כאן, אבל אני מעדיפה לכבד את ה' ולחזור לאולם לברך במקום שאכלתי, מה אתה אומר?". הבעל הסכים, ובצומת הראשונה עשה פרסה וחזר לאולם. האשה עלתה לאולם, ברכה ברכת המזון במקום שאכלה, שוב לחצה ידיים ואחלה ברכות להורי החתן והכלה, וחזרה לרכב. כך שאח שלו עקף אותם בחצי שעה. מזג האוויר היה סוער מאוד, גשמים עזים וערפל כבד. לפתע, מבחין האב ברכב חונה בצד הדרך, והוא רואה שבעל הרכב מסמן לו לעצור לעזרה. הוא התלבט אם לעצור או לא... בסוף, הוא החליט לרחם על הנהג התקוע ולהגיש לו עזרה, כך שהוא עצר, אבל במרחק של כ-100 מטר אחרי הרכב החונה. הוא יצא מהרכב, כך שהוא משאיר ברכב את בני משפחתו, כשרובם רדומים. הוא זעק לעבר הנהג התקוע "מה קרה? מה אתה צריך?", והנהג הוא שומע שהנהג השני עונה לו בשפה הערבית... עוד לפני שהוא הספיק לעכל את הענין, יצאו מתוך הרכב ה'תקוע', כביכול, ארבעה ערבים ענקיים כשבידיהם סכיני שחיטה ארוכות, שפתחו בריצה מטורפת לכיוונו ולכיוון בני ביתו שברכב. המחשבות שרצו במוחו היו נוראיות, הרי ברור לחלוטין מה הולך לקרות, אין מצב למנוע את זה, הוא עומד מולם ללא נשק. רבונו של עולם, הרי אנו עשינו מצוה? איך קורה דבר כזה? הרהר לעצמו בשניות שנותרו לו, בעודו נס לעבר הרכב לנסות להתניע ולברוח. לפתע, מתוך הערפל, מכיוון השדה שבצד הכביש, נראים אורות כחולים-אדומים של צ'קלקה, שני ג'יפים משטרתיים מגיחים. הערבים היו המומים וכעת ניסו לחזור לרכב שלהם, השוטרים שקלטו את המצב ירדו עם נשקים שלופים ועצרו את הערבים. מה? איך? מאיפה הם צצו?... רועד כולו ניגש היהודי להודות לשוטרים, ונכנס לרכב כשהוא לא מאמין שמשפחתו חיים, והוא ממשיך בנסיעה הבייתה, עם שיא אדרנלין. הוא הגיע הבייתה, נרגע מעט, והחל במערך טלפונים לבני משפחתו בכדי לפרסם את הנס. כשחייג וסיפר זאת לאחיו- האח כמעט והתעלף. מה קרה? "אינך יודע איזה נס ה' עשה לך?! מלמל האח, "מה זאת אומרת? הרי ראיתי זאת בעיני?!", "לא, לא, עכשיו אני אספר לך איזה נס ה' עשה לך..." ואז האח החל להוסיף נופך לנס "שינינו יצאנו מהאירוע יחד לאותו כיוון נסיעה, אלא שאתה חזרת לאולם והתעכבת. אני כשעברתי לפניך בכביש הזה, ראיתי את הנהג התקוע, חששתי לעצור לו ולכן המשכתי בדרכי, אבל משום מה היתה לי תחושת בטן שהנהג התקוע, 'לא כל כך תקוע'. צלצלתי למשטרה, בקשתי מהמוקדנית שתשלח ניידת לבדוק את הענין, והיא הודיעה לי ששום ניידת לא פנויה. לאחר עשר דקות, התקשרתי שוב ושאלתי אם נשלחה ניידת, אך היא התנצלה שאין עדיין ניידת פנויה, אבל התחייבה שכשיתפנה מישהו- היא מיד תשלח אותו לזירה. והנה, רק אחרי חצי שעה התפנו שני ג'יפים והם אלו שהגיעו באותה שניה שהערבים רצו לכיוונך..." סיכם האח ואמר: "ואם תשים לב, זוהי בדיוק אותה חצי שעה שחזרתם לאולם כדי לברך ברכת מזון... ואם לא הייתם חוזרים, היינו חולפים יחד על פני אותו רכב, וקרוב לודאי שגם אז היית עוצר, אך הפעם בלי חיפוי של המשטרה, ורק ה' יודע איפה זה היה יכול להסתיים..." (5 דקות תורה)

לעזרה נטו בהדפסה- חשבון 446007, סניף 533, בנק הפועלים. לציין לעלון. יעקב מנשריאן.
להצלחת המסייעים בהגעת הוצאת והפצת העלון וב"ב, יעקב הרנה מנשר, תומר ויעל לוי, אריס מטרי וב"ב - ליאל אליה ונתאני, עובדיה בן טוביה, דניאל ויריזן בניה אילודרדשתי. לרפוא"ש יעקב בן טוביה, שרה חיה בת נעמי, סעדה אשרה בת חנה חנינה, משה מואיז בן רביצה, שרה בת מנחם, מאיר בן שמחה, לידיה בת אלינה, אבי בן טוביה. לזיווג תנון לאה בת אלינור, הילה בת אלינור, טל טלי בת שושנה, יונתן בן שושנה, יוסף חיים יקותיאל בן שרה חיה, ליאל בת אריס. ולהבדיל, לעלון"ב מ"ר ר' עובדיה יוסף בן גורגיה זצוק"ל, חנו בן שרה ז"ל, אבנר חיי בן מלכה ז"ל, הרב אלעזר מרדכי בן רבקה ויצחק זצ"ל

עד כאן תירוץ אחד...
ההסבר השני לכך, שבתחילת 'נשמת כל חי' מצהירים שאין באפשרותנו להודות, ואף על פי כן מודים בסופה, הוא...
שבאמת אין לנו את היכולת להודות על שבחי הבורא כראוי, ואין אנו מתיימרים לעשות זאת. אלא שהיצירה של בורא עולם היא שזועקת את שבחו של היוצר, את גודלו ועוצמתו של הבורא...
האיברים שסידרת בגופנו על מתכונתם, הרוח והנשמה הרוחניים שנפחת דרך אפינו, והלשון שהצבת בפינו, "הן הם יודו וישבחו", הם ולא אנחנו. כי הם לבד כבר ההודאה והשבח הגדול שלך. מעצמם הם מפארים אותך, כנאמר "כָּל עֲצֻמוֹתַי תִּאמְרָנָה, ה' מִי כְמוֹךָ"...

כמו שנאמר "ומבשרי אֶחָזָה אלו-ה" (איוב יט,כו), שמגוף האדם רואים את בורא עולם, ייחודו ויכולתו. שכן לא נאמר "מבשרי אדע אלו-ה", שע"י הגוף אני יודע שיש בורא, אלא "אחזה", אראה, כי זה כל כך מוחשי, שע"י התבוננות קלה באיברים רואים ממש את הבורא...
לפי זה, כל אדם, הרי הוא פרסומת מהלכת של מציאות הבורא, כל בן אנוש הוא קידוש ה'...
אמנם בכל אדם יש כמה פרסומות- התסרוקת שלו- זה פרסומת לספר, השיניים- פרסומת לרופא שיניים, החולצה שלו, הנעליים שלו- פרסומת למותגים... מכל מקום, כל כולו פרסומת של בורא עולם, של 'יוצר הכל'...

לכן כאשר נחסר אדם בעולם, נוצר חוסר בקידוש ה' בעולם. ולכן מוטל על בני המשפחה, על הקרובים ביותר להשלים ולמלאות את החוסר, את החלל שנוצר, זה ע"י אמירת קדיש, בו מבקשים ש"יתגדל ויתקדש שמו הגדול" של הקב"ה. וכן ע"י הברכות, בהן האדם מודה ומפרט את יצירותיו של בורא עולם- "בורא פרי הגפן העץ והאדמה", "שהכל נהיה בדברו", "בורא נפשות רבות"...

שנבין, כל נברא בעולם, כשלעצמו- זועק 'קידוש השם', שבורא עולם נמצא בכל מקום וממלא את העולם. כל יצור, כל צמח, וכל אדם, מעיד על יוצר עליון, וכן על יד שמכוונת מלמעלה... פרסומת מהלכת...
חוץ מדבר אחד שזועק 'חילול השם', שיש חלל שהוא ריק מהשם, ח"ו. ומה זה? זה אדם העובר עבירה... כי כאשר אדם עובר על רצון הבורא, וממרה את פיו, הרי הוא נפרד בתכלית מייחודו ואחדותו של הקב"ה, זה מתרחש אפילו בעברה הקלה ביותר (תניא לקרא פרק כד)...

החכמה היא 'לחיות על קידוש השם' ולא למות על קידוש השם...
ההיפך מבלעם הרשע שביקש "תַּמְתַּנְּךָ מוֹת יִשְׂרָאֵל" (במדבר כג,ז), כיון שידע שבחיו הוא לא יכול לקדש שם השם, מרוב שהמידות שלו מושחתות, לכן הוא רצה רק למות ישר, דבר שהוא יכול לעמוד בו, להיות ישר בדכדוכה של נפש בלבד. וכמוהו ישנם הרבה אנשים המסוגלים רק למות על קידוש השם, כמו שהעיד אור החיים הקדוש (שו) בזו הלשון "וכיצא בזה, ראיתי רשעים שאמרו לי בפירוש, כי אם היו יודעים שיחזרו בתשובה ותכף ימותו- היו עושים [תשובה מיד], אלא שידועים שאינם יכולים לעמוד בתשובה זמן ארוך, כי דבר מלך [היצר הרע] עליהם מלך זקן וכסיל, רחמנא ליצלן"...

ואם כבר דברנו על נפטרים ועל מידות רעות...
פעם ישב יהודי והתענג על סעודה דשנה וטעימה. בשעה שפתח באכילת הדגים בא משהו ואמר לו: "שמעת על פלוני? הוא חולה במחלה הנוראה ל"ע", נאנח האוכל ואמר: "אוי, מסכן!" והמשיך באכילתו. בשעה ששתה את המרק נכנס עוד משהו ואמר: "שמעת מה קרה? פלוני אלמוני נפטר", והסועד נאנח: "אויש! ה' ירחם! שנשמע רק בשורות טובות" והמשיך לגמוע. ואז, בשעה שהתחיל לאכול את הבשר, קרה הגרוע מכל. נכנס משהו ואמר לו: "אתה חייב לשמוע, השכן שגר מולך זכה בלוטו בחמישים מיליון שקל!", "מי? מה? לא נכון!" זעק הסועד בשעה שכמעט חנק, והלך לו כל התאבון... כן, בעל כורחך אתה פרסומת- רק תבחר של מה...